

МЕНЕДЖМЕНТ

ОТРИМАНО:

14 Квітня 2024

ПРИЙНЯТО:

14 Травня 2024

ВИПУСК:

20 Червня 2024

УДК 658

DOI 10.26661/2522-1566/2024-2/28-06

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА МАКРО-,
МЕЗО-, МІКРОРІВНЯХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Хацер М.В.*

к.е.н., доцент

Запорізький національний університет

м. Запоріжжя, Україна

ORCID 0000-0003-0080-3578

Полусмяк Л.Л.

Запорізький національний університет

м. Запоріжжя, Україна

ORCID 0009-0003-2265-8938

*Email автора для листування: max.kh@ukr.net

Анотація. Стаття присвячена формуванню нових наукових рішень щодо дослідження цифровізації як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні. Розкрита наукова та практична необхідність прискорення цифровізації сфери антикризового управління в країні. **Метою** статті є теоретична характеристика цифровізації як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні. **Методологія:** використано комплекс загальних та спеціальних методів на емпіричному і теоретичному рівнях, таких як: метод літературного аналізу для визначення сутності термінів «цифровізація» та «цифровізація антикризового управління»; метод абстрагування для визначення ключових елементів цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем; методи аналізу та синтезу для визначення місця та ролі цифровізації у антикризовому управлінні для різних рівнів функціонування економічних систем; методи індукції та дедукції для визначення позитивних та негативних сторін процесу цифровізації антикризового управління, а також для надання теоретичної характеристики цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем; методи систематизації, групування і логічного узагальнення для систематизації інформації, формування висновків і наукових пропозицій статті. У статті використано системно-функціональний, історичний та системний підходи у розкритті і вирішенні проблематики надання теоретичної характеристики цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем в Україні. **Результати:** надано теоретичну характеристику цифровізації як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні.

Ключові слова: антикризове управління, галузь економіки, держава, економічні системи, регіон країни, суб'єкт підприємницької діяльності, цифровізація.

JEL Classification: D21, M 21, P 50.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Під час функціонування економічні системи макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівня (суб'єкт підприємницької діяльності) постійно стикаються з можливістю кризового розвитку та необхідністю протидії кризам (внутрішнім і зовнішнім). Для протидії кризам (недопущення, пом'якшення негативних наслідків, швидкий вихід з мінімальними втратами) економічні системи різного рівня використовують антикризове управління. При цьому фактори, що викликають кризи, умови кризового розвитку для економічних систем різного рівня (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)) постійно змінюються за кількістю та силою впливу на економічні системи. Така ситуація вимагає постійного удосконалення, як антикризового управління (АУ), так і його окремих складових, у тому числі залучення і розвиток нових складових АУ. В цих умовах особливого значення набуває цифровізація як нова складова антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем.

Цифровізація стала невід'ємною складовою ведення економічної діяльності в межах переходу на постіндустріальну парадигму розвитку, як відповідь на критичну зміну умов розвитку економічних систем різного рівня (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)) та один з ключових елементів реактивного управління. З іншої сторони є не повне розуміння можливостей цифровізації та проблеми її застосування на певних етапах розвитку економічних систем різного рівня, таких як кризовий розвиток економічних систем. За таких умов, важливим є дослідити проблематику та запропонувати шляхи удосконалення використання цифровізації, як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематику антикризового управління, цифровізації на різних рівнях функціонування економічних систем (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)), а також цифровізації, як складової антикризового управління досліджувала значна кількість закордонних та вітчизняних науковців. При цьому можливо виділити три напрями проведення досліджень:

1. З акцентом на розкриття особливостей антикризового управління на різних рівнях функціонування економічних систем (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)), куди відносимо напрацювання: О.І. Ляшевської [1]; І.О. Кульчій [2]; Г. Катамадзе [3]; Н. Мокану [4] та інших вчених.

2. З акцентом на дослідження впливу цифровізації на функціонування і розвиток економічних систем різного рівня (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)), куди відносимо роботи: Л. Ксіа, С.Бокхаї та С. Мохаммад Саджаді [5]; Е. Довгаль, Г. Довгаль та М. Іщенко [6]; Н. Касьянкової, О. Кендюхова, О. Кочубей, Ю. Олійник, О. Сохацької та Ю. Жукової [7] і інших вчених.

3. Використання цифровізації в межах здійснення антикризового управління економічних систем різного рівня (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)), куди відносимо наукові дослідження: Н. Гавкалової, Л. Акімової та О. Акімова [8]; Н. Міхальченко, І. Журавльової, І. Жалінської, В. Саєнко та Н. Овандер [9]; С. Сойми, Т. Білоусько та О. Вдовічени [10] і інших вчених.

Вважаємо за необхідне зазначити, що існуючі наукові дослідження, або досить слабо розкривають цифровізацію як складову антикризового управління на різних рівнях функціонування економічних систем, або розкривають вплив цифровізації на антикризове

управління на одному рівні функціонування економічних систем. Враховуючи наведене, постала науково-практична проблема розкриття цифровізації як складової антикризового управління на всіх рівнях функціонування економічних систем в Україні у комплексі (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)).

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ ТА ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою проведення дослідження виступає теоретична характеристика цифровізації як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні.

МЕТОДОЛОГІЯ

В межах наукового дослідження, для досягнення мети статті, використано комплекс загальних та спеціальних методів на емпіричному і теоретичному рівнях, таких як: метод літературного аналізу для визначення сутності термінів «цифровізація» та «цифровізація антикризового управління»; метод абстрагування для визначення ключових елементів цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем; методи аналізу та синтезу для визначення місця та ролі цифровізації у антикризовому управлінні для різних рівнів функціонування економічних систем; методи індукції та дедукції для визначення позитивних та негативних сторін процесу цифровізації антикризового управління, а також для надання теоретичної характеристики цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем; методи систематизації, групування і логічного узагальнення для систематизації інформації, формування висновків і наукових пропозицій статті.

Методологія дослідження спирається на системно-функціональний, історичний та системний підходи у розкритті та вирішенні проблематики надання теоретичної характеристики цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Цифровізація стала невід'ємною складовою функціонування і розвитку економічних систем різного рівня (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)) в умовах переходу економічних систем на постіндустріальну циркулярну зелену модель розвитку (ПЦЗМР). З іншої сторони можливості використання цифровізації в межах антикризового управління економічних систем різного рівня у повній мірі ще не вивчені і не використовуються, що вимагає зміщення наукових акцентів саме на цей напрям проведення досліджень.

Використовуючи напрацювання вітчизняних та закордонних вчених [5-10] можемо виділити такі ознаки цифровізації:

- використання цифрових технологій на різних рівнях функціонування економічних систем;
- повна інтеграція цифрових технологій у процеси функціонування і розвитку економічних систем різного рівня;
- активна розробка нових цифрових технологій, комп'ютерних програм;
- розвиток цифрової інфраструктури;
- розвиток та нарощування можливостей відповідного обладнання;
- підготовка персоналу та суспільства;

- цифровізація стає ключовою конкурентною перевагою та інструментом управління на різних рівнях функціонування економічних систем, у тому числі антикризового управління;
- отримання синергетичного ефекту (позитивний або негативний) від використання цифрових технологій на різних рівнях функціонування економічних систем.

Поєднання наведених ознак цифровізації дозволяє визначити сутність цього економічного явища.

Цифровізація в межах антикризового управління – це використання цифрових технологій для прискорення процесів визначення причин, ознак та глибини кризи, а також для реалізації адекватної управлінської реакції на кризові прояви розвитку з метою їх недопущення, нівелювання або швидкого усунення з найменшими втратами.

Наведене вище визначення цифровізації в межах антикризового управління можливо використати на різних рівнях функціонування економічних систем (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)).

Цифровізація, як складова антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем включає наступні ключові елементи:

1. Спеціалізовані та неспеціалізовані цифрові технології, де спеціалізовані цифрові технології виконують різні задачі в межах антикризового управління, у той час, як неспеціалізовані цифрові технології можливо використовувати для виконання задач поза АУ. Цифрові технології можуть складатись, як з однієї комп'ютерної програми, так і включати більшу кількість комп'ютерних програм, що написані на різних мовах програмування.

2. Комп'ютерні програми, що написані на одному з мов програмування та направлені на виконання визначених задач на різних рівнях функціонування економічних систем.

3. Цифрова інфраструктура, що забезпечує розвиток та імплементацію цифрових технологій на різних рівнях функціонування економічних систем, куди можемо віднести: розвиток та доступ до мережі Інтернет; розвиток мобільного зв'язку та стандарти мобільного зв'язку, що можливо використовувати; наявність, кількість та якість розробників цифрових технологій та інше.

4. Обладнання для розвитку та використання цифрових технологій в межах антикризового управління, де важливим є: достатність та якість обладнання; ціна обладнання; складність використання обладнання; статус обладнання, що використовується (вітчизняне або закордонне).

5. Підготовку персоналу, яка включає в себе: кількість та якість персоналу в межах використання цифрових технологій; кількість та якість персоналу для розробки цифрових технологій; наявність відповідної навчальної інфраструктури; наявність відповідного методичного забезпечення для підготовки персоналу; продуктивність системи підготовки персоналу у сфері цифрових технологій; гнучкість системи підготовки персоналу у сфері цифрових технологій; підтримку системи підготовки персоналу у сфері цифрових технологій на рівні державних та муніципальних інститутів влади, галузевих інститутів, а також окремих суб'єктів підприємницької діяльності; PR зусилля щодо залучення персоналу для підготовки у сфері цифрових технологій.

Цифровізація наразі займає визначальне місце у антикризовому управлінні на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем (рис. 1).

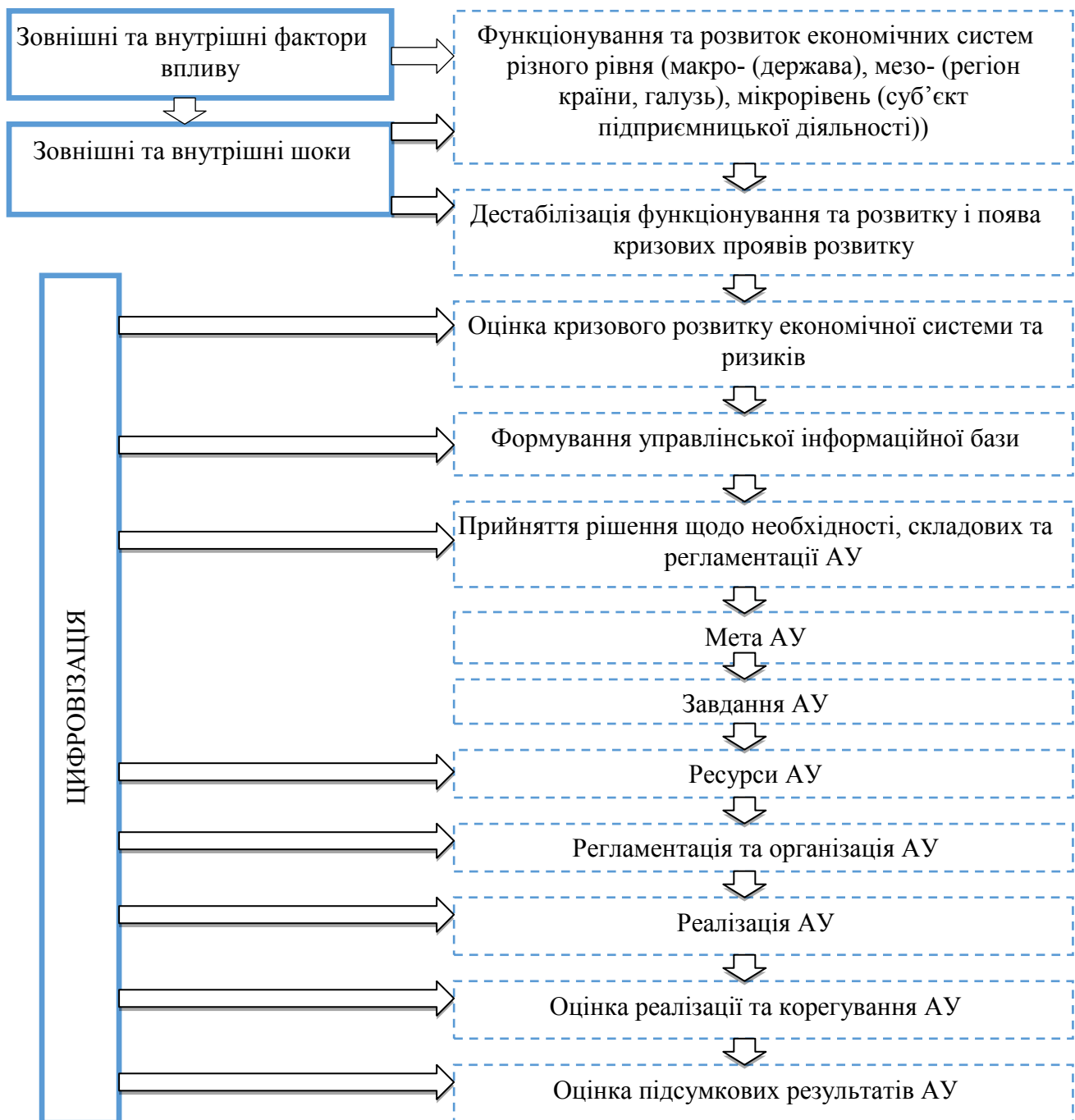

Рис. 1. Місце та роль цифровізації у антикризовому управлінні на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем

Джерело: власні дослідження.

Цифровізація дозволяє провести ефективну та швидку оцінку кризового розвитку економічної системи, а також виявити ключові ризики кризи для розвитку економічної системи, і на цій основі сформувати управлінську інформаційну базу для прийняття рішення щодо АУ, а також забезпечити адекватні рішення щодо антикризового управління. Цифровізація дозволяє формувати ресурси для АУ та виступає одним з ключових ресурсів антикризового управління. Цифровізація забезпечує ефективну організацію та регламентацію процесів АУ, а також підвищує якість, результативність та продуктивність

процесів реалізації антикризового управління. Важливою є роль цифровізації у оцінці результатів АУ та у корегуванні управлінських впливів в межах антикризового управління.

Використання цифровізації в межах антикризового управління несе у собі відповідні переваги і недоліки для економічних систем різного рівня.

На макрорівні функціонування економічних систем (держава) в межах антикризового управління перевагами цифровізації виступають: можливість охоплювати більшу кількість факторів, що викликають кризові прояви; формування баз управлінської інформації; можливість робити більш точні прогнози та обробляти більше альтернативних варіантів; зменшення вартості антикризових заходів; швидкість реакції на кризу та її прояви. До недоліків слід віднести: вартість використання цифрових продуктів в межах АУ; необхідність розробки унікальних і складних цифрових продуктів; підготовку державних службовців; імплементацію цифровізації у механізм антикризового управління на рівні держави.

На мезорівні функціонування економічних систем (регіон країни) в межах антикризового управління перевагами цифровізації виступають: підвищення продуктивності спеціалістів у сфері антикризового управління; можливість заміни частини спеціалістів цифровими продуктами; зменшення кількості помилок у сфері антикризового управління; формування великих баз управлінської інформації. До недоліків слід віднести (на додачу до тих, що були наведені для макрорівня): складнощі відбору та запровадження цифрових продуктів, у тому числі через складні тендерні процедури; несприйняття працівниками цифрових технологій та їх недостатній рівень підготовки у цифровій сфері.

На мезорівні функціонування економічних систем (галузь/сектор економіки країни) в межах антикризового управління перевагами цифровізації виступають: зростання швидкості обробки інформації та реакції на негативні зміни зовнішнього і внутрішнього середовища; зменшення витрат на розробку та запровадження антикризових заходів; підвищення ефективності антикризових заходів. До недоліків слід віднести: вартість використання цифрових продуктів в межах антикризового управління; складнощі у відборі та підготовці необхідних працівників; імплементацію цифровізації у механізм антикризового управління на рівні галузі/сектору економіки країни; складнощі відбору та запровадження цифрових продуктів; конфлікти між учасниками галузі/сектору економіки країни через запровадження і використання цифрових продуктів, а також антикризових заходів, що базуються на цифровізації.

На мікрорівні функціонування економічних систем (суб'єкт підприємницької діяльності) в межах антикризового управління перевагами цифровізації виступають: можливість обробки великих масивів інформації; швидкість розробки і відбору антикризових заходів; ефективність антикризових заходів; можливість прогнозування реалізації антикризових заходів та відбору найкращих для суб'єкта господарювання; підвищення продуктивності персоналу, що задіяний в межах антикризового управління; зменшення кількості працівників, що задіяні у антикризовому управлінні; можливість охоплювати більшу кількість факторів, що викликають кризові прояви у функціонуванні суб'єктів господарювання. До недоліків слід віднести: вартість використання цифрових продуктів в межах антикризового управління; складнощі у відборі та підготовці необхідних працівників; імплементацію цифровізації у механізм антикризового управління на рівні суб'єкта господарювання; складнощі відбору та запровадження цифрових продуктів на рівні суб'єкта господарювання; супротив працівників цифровізації сфери антикризового управління в умовах обмежених можливостей для стимулювання.

Надамо теоретичну характеристику цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем і визначимо: мету, завдання, суб'єкти та об'єкти (табл.1).

Таблиця 1

Теоретична характеристика цифровізації як складової антикризового управління для різних рівнів функціонування економічних систем

Рівні функціонування економічних систем/Складові характеристики	Макрорівень (держава)	Мезорівень (регіон країни)	Мезорівень (сектор/галузь економіки країни)	Мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)
Мета	Підвищення ефективності та результативності АУ			
Завдання	- формування масивів управлінської інформації (баз даних); - виявлення ключових негативних факторів впливу, що викликають кризові прояви у функціонуванні і розвитку; - формування, організація і регламентація ефективного антикризового управління; - антикризова підготовка персоналу; - цифрова підготовка персоналу; - розробка та реалізація сукупності антикризових заходів; - зменшення вартості та підвищення ефективності антикризових заходів.			
Суб'єкти	Державні владні інститути, розробники цифрових технологій, суспільство	Муніципальні владні інститути, розробники цифрових технологій, місцева громада	Галузеві інститути, розробники цифрових технологій, підприємства галузі	Власники, керівники, менеджери, розробники цифрових технологій
Об'єкти	Національна економіка та її складові	Регіональна економіка та її складові	Сектор/галузь економіки країни та його складові	Фінансово-господарська діяльність

Джерело: власні дослідження.

Відмічаємо важливість цифровізації як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні, а також необхідність прискорити процеси цифровізації сфери антикризового управління у країні.

ВИСНОВКИ

Економічні системи різного рівня (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)) в Україні постійно стикаються з кризовими умовами функціонування і розвитку, що критично збільшує важливість антикризового управління. В цих умовах постає важлива науково-практична задача пошуку можливостей підвищення ефективності і результативності АУ на всіх рівнях функціонування економічних систем в країні, що можливо досягти за рахунок активного розвитку цифровізації. З іншої сторони необдумане та необґрунтоване використання цифровізації у сфері антикризового управління на різних рівнях функціонування економічних систем в Україні може призвести до збільшення кризових проявів та поглиблення криз, що вимагає проведення ґрунтовних наукових досліджень процесів імплементації цифровізації у механізми АУ в країні.

Проведене дослідження дозволило надати теоретичну характеристику цифровізації як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні.

Khatser, M. & Polusmiak, L. (2024). Digitalization as a component of anti-crisis management at the macro-, meso-, and micro-levels of the economic systems functioning. *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*, 2(28), 76-85. <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2024-2/28-06>

Практичне впровадження пропозицій і висновків даної статті слід розглядати в контексті їх важливості для підвищення стійкості кризовим проявам економічних систем різного рівня (макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівень (суб'єкт підприємницької діяльності)) в Україні.

Перспективи подальших досліджень на основі і з використанням наукових результатів проведеного дослідження полягають у розробці стратегічних напрямів розвитку цифровізації як складової антикризового управління на макро- (держава), мезо- (регіон країни, галузь), мікрорівнях (суб'єкт підприємницької діяльності) функціонування економічних систем в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ляшевська О.І. Впровадження системного державного антикризового управління та розробка управлінських рішень по вдосконаленню механізмів публічного антикризового управління в Україні. *Державне будівництво*. 2023. № 1 (33). С. 72–83.

2. Кульчий І.О. Антикризове управління : навчальний посібник. Полтава : ПолтНТУ, 2016. 120 с.

3. Katamadze G. Business Entity's Preventive-Anti-Crisis Strategy Model and Possibilities of Its Implementation in Georgia. *Economics Ecology Socium*. 2022. № 6. Pp. 38-45.

4. Mocanu N. Implementation of Anti-Crisis Management Technologies. *International Journal of Innovation in the Digital Economy*. 2018. № 9 (4). URL: <https://www.igi-global.com/article/implementation-of-anti-crisis-management-technologies/210614> (дата звернення: 31.05.2024).

5. Xia L., Baghaie S., Mohammad Sajadi S. The digital economy : Challenges and opportunities in the new era of technology and electronic communications. *Ain Shams Engineering Journal*. 2024. Volume 15. Issue 2. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2090447923003003> (дата звернення: 31.05.2024).

6. Dovgal E., Dovgal G., Ishchenko M. Prospects for Digitalization of the Economy of Ukraine : Opportunities and Threats. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series : International Relations. Economics. Country Studies. Tourism*. 2021. № 13. Pp. 78-88.

7. Kasianova N., Kendiukhov O., Kochubei O., Oliinyk Y., Sokhatska O., Zhukova Yu. Digital Transformation as an Attractor of Ukraine's Economic Development. *International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology*. 2020. № 11(7). Pp. 340-349.

8. Gavkalova N., Akimova L., Akimov O. Anti-crisis Management Mechanism in the Digital Age. *Marketing and Management of Innovations*. 2023. № 14(4). Pp. 188–199.

9. Mykhalchenko H., Zhuravlova I., Zhalinska I., Saienko V., Ovander N. Digital tools for anti-crisis management of enterprises : the Ukrainian case. *Amazonia Investiga*. 2023. № 12(64). Pp. 291-299.

10. Сойма С., Білоусько Т., Вдовічена О. Цифровізація антикризового менеджменту підприємства в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1897> (дата звернення: 31.05.2024).

REFERENCES

Liashevskaya O.I. (2023). Implementation of systemic state anti-crisis management and development of management decisions for improving mechanisms of public anti-crisis management in Ukraine. *Derzhavne budivnytstvo*, № 1 (33), pp. 72–83. [in Ukrainian].

Kulchii I.O. (2016). Anti-crisis management : study guide. Poltava : PoltNTU. 120 p. [in Ukrainian].

- Katamadze G. (2022). Business Entity's Preventive-Anti-Crisis Strategy Model and Possibilities of Its Implementation in Georgia. *Economics Ecology Socium*, № 6, pp. 38-45.
- Mocanu N. (2018). Implementation of Anti-Crisis Management Technologies. *International Journal of Innovation in the Digital Economy*, № 9 (4). Available at: <https://www.igi-global.com/article/implementation-of-anti-crisis-management-technologies/210614> (Accessed 31 May 2024).
- Xia L., Baghaie S., Mohammad Sajadi S. (2024). The digital economy : Challenges and opportunities in the new era of technology and electronic communications. *Ain Shams Engineering Journal*, Volume 15, Issue 2. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2090447923003003> (Accessed 31 May 2024).
- Dovgal E., Dovgal G., Ishchenko M. (2021). Prospects for Digitalization of the Economy of Ukraine : Opportunities and Threats. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series : International Relations. Economics. Country Studies. Tourism*, № 13, pp. 78-88.
- Kasianova N., Kendiukhov O., Kochubei O., Oliinyk Y., Sokhatska O., Zhukova Yu. (2020). Digital Transformation as an Attractor of Ukraine's Economic Development. *International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology*, № 11(7), pp. 340-349.
- Gavkalova N., Akimova L., Akimov O. (2023). Anti-crisis Management Mechanism in the Digital Age. *Marketing and Management of Innovations*, № 14(4), pp. 188–199.
- Mykhalchenko H., Zhuravlova I., Zhalinska I., Saienko V., Ovander N. (2023). Digital tools for anti-crisis management of enterprises : the Ukrainian case. *Amazonia Investiga*, № 12(64), pp. 291-299.
- Soima S., Bilousko T., Vdovichena O. (2022). Digitalization of anti-crisis management of the enterprise in the war conditions. *Ekonomika ta suspilstvo*, № 44. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1897> (Accessed 31 May 2024). [in Ukrainian].

DIGITALIZATION AS A COMPONENT OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT AT THE MACRO-, MESO-, AND MICRO-LEVELS OF THE ECONOMIC SYSTEMS FUNCTIONING

Maxim Khatser

Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine

Leonid Polusmiak

Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine

Annotation. The article is devoted to the formation of new scientific solutions regarding the digitalization study as a component of anti-crisis management at the macro- (state), meso- (region of the country, industry), micro- (subject of entrepreneurial activity) functioning of economic systems in Ukraine. The scientific and practical necessity of accelerating the digitization of anti-crisis management in the country has been revealed. **The aim of the article** is the theoretical characterization of digitization as a component of anti-crisis management at the macro- (state), meso- (region of the country, industry), and micro- (subject of entrepreneurial activity) functioning of economic systems in Ukraine. **Methodology:** a complex of general and special methods has been used at the empirical and theoretical levels, such as the method of literary analysis to determine the essence of the terms “digitalization” and “digitalization of anti-crisis management”; the abstraction method for determining the key elements of digitization as a component of anti-crisis management for various levels of economic systems functioning; methods of analysis and synthesis to determine the place and role of digitization in anti-crisis management for different levels of economic systems functioning; methods of induction and deduction to determine the positive and negative sides of the digitalization process of anti-crisis management, and to provide a theoretical characterization of

Khatser, M. & Polusmiak, L. (2024). Digitalization as a component of anti-crisis management at the macro-, meso-, and micro-levels of the economic systems functioning. *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*, 2(28), 76-85. <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2024-2/28-06>

digitalization as a component of anti-crisis management for different levels of economic systems functioning. Methods of systematization, grouping, and logical generalization for systematization of information, conclusion formation, and scientific proposals of the article have also been implied. The article uses system and functional, historical, and systemic approaches to reveal and solve the problems of providing a theoretical characterization of digitalization as a component of anti-crisis management for various levels of economic systems functioning in Ukraine. **Results:** a theoretical characterization of digitalization as a component of anti-crisis management at the macro- (state), meso- (region of the country, industry), and micro-levels (subject of entrepreneurial activity) of economic systems functioning in Ukraine has been provided.

Keywords: anti-crisis management, branch of economy, state, economic systems, region of the country, subject of entrepreneurial activity, digitalization.